

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija 77 - 2011
27. oktober

Priporočilo Evropske komisije za opredelitev nanomaterialov

Evropska komisija je objavila priporočilo za opredelitev, kaj so nanomateriali. To so materiali, katerih glavni sestavni deli so merijo med eno in sto milijardinko metra. Tako je opredelila, kateri materiali potrebujejo posebno obdelavo v konkretni zakonodaji. Kaj so nanomateriali, je bilo potrebno opredeliti tudi zato, ker se že uporabljajo v stotinah aplikacij in potrošniških izdelkov, od zobne kreme do baterij, barv in oblačil, pojasnjujejo na Evropski komisiji.

Razvijanje teh inovativnih snovi je pomembno za evropsko konkurenčnost in imajo velik potencial za razvoj na področjih, kot je medicina, varovanje okolja in energetska učinkovitost. Opredelitev, ki jo je objavila Evropska komisija, bo revidirana v letu 2014 ob upoštevanju tehničnega in znanstvenega napredka.

Opredelitev Evropske komisije temelji na pristopu, ki upošteva velikost delcev sestavin materiala, ne pa nevarnosti ali tveganja. Ta opredelitev opisuje nanomaterial kot »naraven, slučajno nastal ali proizveden material, ki vsebuje delce v nevezanem stanju ali v obliki agregata ali aglomerata, pri katerem ima najmanj 50 odstotkov delcev v številčno-velikostni porazdelitvi eno ali več zunanjih mer v obsegu 1 nm – 100 nm«. Na Evropski komisiji pojasnjujejo, da ta opredelitev temelji na znanstvenem nasvetu iz Znanstvenega odbora za nastajajoča in nanovo ugotovljena zdravstvena tveganja (SCENIHR) in iz Skupnega raziskovalnega središča (JRC). Osnutek opredelitve je bil predmet javnega posvetovanja.

Za nanomaterialne zdaj velja več različnih zakonodajnih instrumentov na ravni EU in na nacionalni ravni. Vendar se uporabljane opredelitve razlikujejo od primera do primera in od sektorja do sektorja, kar povzroča nepotrebna bremena za panogo in ovira javno razpravo o tveganjih in koristih teh snovi. Priporočilo Evropske komisije je zdaj za zakonodajalce v EU pravna referenca za nanomaterialne pri sprejemanju nove ali izvajanju obstoječe zakonodaje.

Izkušnje na podlagi prvega roka za registracijo v okviru direktive REACH, ki določa glavno politiko EU za kemikalije, so po pojasnilih Evropske komisije pokazale, da podjetja potrebujejo več jasnosti o svojih obveznostih glede nanomaterialov. REACH ima ključno vlogo pri zagotavljanju informacij o lastnostih nanomaterialov kot kemijskih snovi. Zdaj, ko je Komisija objavila opredelitev, bodo podjetja po njeni oceni lažje ocenila svojo registracijsko dokumentacijo in natančno določila, kdaj lahko štejejo svoje proizvode za nanomaterialne in kdaj ne.

Koristne informacije:

- Vprašanja in odgovori o priporočilu Evropske komisije:
- <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/704&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- Opredelitev, ki jo priporoča Evropska komisija:

- http://ec.europa.eu/environment/chemicals/nanotech/pdf/commission_recommendation.pdf
- Spletna stran o nanomaterialih:
- <http://ec.europa.eu/environment/chemicals/nanotech/index.htm>

Pripravila:
Darja Kocbek